

ÅRSRAPPORT

19

KORTA FAKTA OM
ÅRET SOM GÅTT:

32

GRUPPER för olika åldrar, från
4 år upp till och med vuxna.

97%

AV DELTAGARNA var
nöjda.

450

PERSONER fick hjälp
av Vändpunkten.

Ersta Vändpunkten
en del av Ersta diakoni

BO BLÅVARG
verksamhetschef
08-714 66 33
bo.blavarg@erstadiakoni.se

ERSTA VÄNDPUNKTEN är en professionell mottagning för barn, unga, föräldrar och andra vuxna som lever i eller har vuxit upp i en familj eller relation med missbruk. Vändpunkten erbjuder flera olika former av insatser: pedagogiska program i grupp för olika åldrar, familjesamtal, enskild psykoterapi, sommarläger och rådgivning och krisstöd via telefon och besök på Vändpunkten.

ETT VANLIGT OVANLIGT ÅR

VANLIGA ÅR, finns det sådana? Ja, statistiskt sett finns det vanliga år, också när det gäller missbruk och beroende. Ett vanligt år har över 800 000 personer i Sverige ett missbruk av alkohol eller narkotika. I deras närhet finns barn, partners, föräldrar, syskon och vänner som påverkas.

Ett vanligt år lever cirka 380 000 barn i familjer med missbruk eller riskbruk. Ett vanligt år lever också cirka 380 000 personer mellan 18 och 36 år med sviterna av en sådan uppväxt. De är en stor riskgrupp för psykisk ohälsa och eget missbruk. Behovet av professionell hjälp och stöd är stort, och behovet är lika stort varje år.

ETT VANLIGT ÅR PÅ ERSTA VÄNDPUNKTEN ger vi hjälp och stöd till dem som drabbas – varje dag, varje månad, hela året. Vårt viktigaste projekt är att finnas där i det dagliga arbetet och vara uthålliga, förutsägbara och trygga i motsats till det kaos som präglar en familj i missbruk. Under 2019 fanns vi där i mötet med alla som söker hjälp hos oss, i grupper, i krisstöd, i psykoterapi, i samtal med socialtjänsten, vid förtvivlan inför rättegångar, i handledning och utbildning och på sommarläger för barnen. Det syns inte alltid på löpsedlar, i morgonsoffor eller i debattartiklar, men vi finns alltid där för dem som behöver oss.

Så här skriver en deltagare som har deltagit i Ersta Vändpunktens Unga vuxna-program 2019: »Jag har älskat att gå här och vet inte vad jag skulle ha gjort utan det. Varje barn borde gå här som lever i missbruk.«

FÖR OSS SOM MÄNNISKOR och unika individer kan vissa år och händelser vara viktigare än andra. Ett vanligt år på Ersta Vändpunkten kan vara ett avgörande år för den som söker hjälp, kunskap och stöd. Det kan vara året som innebär en vändpunkt.

PROGRAM OCH DELTAGARE 2019:

32

GRUPPER för olika åldrar, från 4 år upp till och med vuxna

234

DELTAGARE

424

TRÄFFAR

1 191

INDIVIDUELLA besök utanför grupp

TOTALT ANTAL BESÖK

4 321

ANTAL PERSONER som fick hjälp

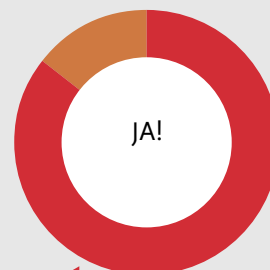
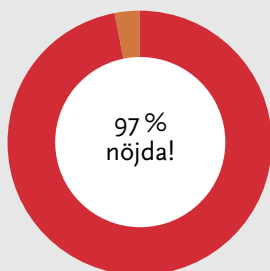
450

56

BARN var på tre sommarläger, som är en fortsättning på terminens grupper.

97 PROCENT var nöjda eller mycket nöjda efter att ha deltagit i Vändpunktens program för tonåringar, föräldrar, unga vuxna och vuxna över 25 år under 2019.

77 PROCENT SVARADE »ja« eller »ja, i högsta grad« på frågan om de fått den hjälp de förväntat sig.

Årets sommarläger

På sommaren bryts barnens kontakter med skola och rutiner. För många är det en plågsam tid, när missbruket i familjen också eskalerar. Därför är sommarläggen viktiga för de barn som deltagit i Ersta Vändpunktens gruppverksamhet under året.

UNDER LÄGERVECKAN fördjupar vi oss ytterligare i teman som känslor, gränser och familjeroller. Syftet är att stärka barnens självkänsla, lära dem hur missbruket påverkar och att de kan sätta gränser och har rätt att må bra, även om deras föräldrar mår dåligt. Typiska sommaraktiviteter som bad, kanotpaddling, sagostunder, lekar och lägerbål är också en viktig del av lägret. Under veckan skapas betydelsefulla vänskapsband med andra som vet hur det är att leva nära någon i missbruk. Lägerveckorna är populära och efterfrågade. Det kan vara sommarens enda positiva upplevelse och ger barnen ett fint minne att berätta om när skolan börjar igen.

56 barn och ungdomar har deltagit i de tre sommarläger som Ersta Vändpunkten anordnade under 2019.

Högt betyg från deltagarna

ERSTA VÄNDPUNKTENS GRUPPLEDARUTBILDNING vänder sig till verksamma i pedagogiska och vårdande yrken, som vill bedriva grupper för anhöriga till alkohol- och drogberoende personer. Vi följer noga aktuell forskning kring substansberoende och anhörigskap och utvecklar kontinuerligt utbildningen efter senaste information. Under 2019 förlängde vi utbildningen för att deltagarna ska få ytterligare kunskap med sig in i sitt praktiska arbete.

Deltagarna kom från hela Sverige, bland annat Luleå, Borlänge och Trollhättan. Genom att utbilda andra kan vi sprida den erfarenhet som vi byggt upp under snart 35 år, så att fler anhöriga kan få professionell hjälp.

Kursdeltagarna gav utbildningen högsta betyg och 92 procent svarade att de kan rekommendera gruppledarutbildningen till andra.

EN VIKTIG DEL AV ARBETET vid Ersta Vändpunkten är att sprida kunskap både om de anhörigas behov och situation och metoder för att hjälpa de som är anhöriga. Under 2019 föreläste och utbildade vi vid drygt 100 tillfällen.

Här är några exempel:

- Socionomprogrammet, Ersta Sköndal Bräcke högskola
- Förskolläraryrket, Stockholms universitet
- Prima barn- och vuxenpsykiatri
- Existentiella Samtalet, Södertörns högskola
- Eget seminarium i Almedalen om barn i förskolan som lever i familjer med missbruk
- Junis (IOGT-NTOs Juniorförbund) utbildning »Jobbigt hemma«
- Socialtjänsten, Stockholm stad

Så här tyckte några av deltagarna efter utbildningen:

»En jättebra kurs, som jag är tacksam över att ha deltagit i. Brinner verkligen för fortsatt arbete. Tar massor med mig. Så ett stort tack!«

»Att genomgående känna andan som i sig ger en mod att börja våga reflektera. Många autentiska exempel där egen praktisk erfarenhet vävs ihop med klienternas upplevelser och teoretisk förankring. Det blir så mycket lättare att förstå.«

Ett åttiotal personer från Stockholmstad deltog i en utbildningsdag kring att upptäcka barn som lever i familjer med missbruk.

2 Utdrag ur studien och de kvalitativa intervjuerna.

Nästan alla respondenter i studien hade tidigare erfarenheter av att ha mött vuxna professionella inom andra verksamheter, men just på Ersta Vändpunkten infann sig snabbt en känsla av samförstånd. Så här säger en deltagare i studien:

»Jag behövde inte förklara allt, inte som hos psykologen på Vårdcentralen. Den här känslan av att jaha – jag är inte knäpp!«

För en annan deltagare i studien var det betydelsefullt och viktigt att få problematiken på bordet direkt:

»Det var väldigt skönt att höra det istället för frågorna: Varför är du här? Är det lite jobbigt hemma? Det var väldigt skönt att hon gjorde klart från början, typ de första fem minuterna att hon visste varför jag var där.«

Bemötandet och det första samtalet på Vändpunkten resulterade i att samtliga unga upplevde att de hamnat på rätt plats.

Tips! Läs också examensuppsatsen från psykoterapeutprogrammet, som visar goda resultat för gruppen för barn i förskoleåldern och deras föräldrar, av Jeanette Haglund Svensson. Finns på diva-portal.org med nummer: 1268682.

Studiens författare, Ulf Zetterman, arbetade på Ersta Vändpunkten i många år. Läs studien på diva-portal.org nummer: 1387710.

Foto: iStockphoto

Första mötet viktigt för unga

EN EXAMENSUPPSATS från S:t Lukas utbildningsinstitut, psykoterapeutprogrammet, har undersökt vad ungdomar tycker är viktigt i det första mötet med terapeuten, och vad det var som fick dem att bestämma sig för att fortsätta i stödgrupp. Kvalitativa intervjuer gjordes med tidigare deltagare i Ersta Vändpunktens program. Uppsatsen visar att egenskaper hos terapeuten, samarbetet mellan terapeut och klient, motivation och förmåga och öppenhet till förändring är viktiga faktorer för att ungdomar ska vilja fortsätta gå i terapi efter det första mötet. Tydlighet, kompetens och personlig erfarenhet hos terapeuten var betydelsefullt för att skapa förtroende. De som medverkade i undersökningen vittnade om att mötet på Ersta Vändpunkten var första gången som de upplevde att fokus var på dem som individer och att de på riktigt blev sedda och lyssnade på.

Foto: Kelly Sikkema/Unsplash

PROJEKT NYA VÄGAR MED FÖRSKOLAN

Nya vägar är ett treårigt samarbetsprojekt mellan Ersta Vändpunkten och Stockholms stad med fokus på att uppmärksamma om barn i förskolan lever i familjer med missbruk. Förskolan kan vara barnets enda trygga punkt i tillvaron. Det gör det till en viktig plats för tidig upptäckt, så att barnet kan få stöd och hjälp. Syftet med projektet är dels att ge kunskap till pedagogerna om tecken på att barn far illa och om anmälningsplikt vid misstanke, dels att stärka samarbetet mellan förskola och socialtjänst.

Under 2019 gick Nya vägar in i projektår två och ett fortsatt arbete med stadsdelarna Enskede-Årsta-Vantör och Hässelby Vällingby. Under Almedalsveckan anordnade Ersta Vändpunkten ett seminarium och presenterade Nya Vägar tillsammans med projektledaren från Stockholms stad. Inför hösten 2019 beslutades det att Enskede-Årsta-Vantör och Hässelby Vällingby skulle få förlängt ett halvår för ytterligare spridning och implementering av projektet inom sin stadsdel. Under hösten startade även Bromma sitt projektår. Det är den sista stadsdelen inom projektet.

ERSTA VÄNDPUNKTEN UTGÅR från att den som drabbas av drog- och alkoholmissbruk i andra hand har rätt till professionell hjälp. Därför är det viktigt att Ersta Vändpunkten är kvalitetscertifierad. Under 2018 genomgick Ersta Vändpunkten tillsammans med Ersta diakoni en re-certifiering och fick behålla sin kvalitetscertifiering enligt ISO-9001.

qualify
ISO
9001

KONTAKTA OSS:

Ersta Vändpunkten, Box 4619, 116 91 Stockholm
08-714 62 16, vandpunkten@erstadiakoni.se
erstadiakoni.se/vandpunkten

[facebook.com/erstavandpunkten](https://www.facebook.com/erstavandpunkten)

Instagram: [@erstavandpunkten](https://www.instagram.com/erstavandpunkten)

Ersta Vändpunkten
en del av Ersta diakoni